

Falberts gabestok

bf@eb.dk

Minister i røg og damp

Sundhedsminister Jakob Axel Nielsens folk har arbejdet over i denne uge. Gabestokken i søndags handlede nemlig om tvivlsomme beviser for, at passiv rygning medfører lungekræft i større omfang. Det diskuterede jeg mandag med ministeren i TV2's 'Go' morgen Danmark'. Her lovede han Ole Stephensen og mig dokumentation for, at passiv rygning er kræftfremkaldende.

Men dagene gik ... og det eneste, jeg modtog, var striber af venlige hilsener fra grever, politifolk, lærere, bartendere og andre læsere, som er dødtrette af, at rygere bliver takseret som en art massemordere, der spreder dødelig gift.

Fredag sørgede ministeren omsider for, at min mailboks blev tæppebombet med alverdens notater og afhandlinger, som Sundhedsstyrelsen og departementet var sat til at lede frem. Når jeg har læst færdig, kan jeg blive dr.med. i 'sammenlignende passiv rygning'-analyse. Men jeg har også et job at passe. Et morsomt arbejde, nuvel. Men det stjæler en del tid fra min kritiske tobaksskadeforskning.

0,2 af 10.000 får lungekræft

Lad mig derfor i denne omgang nøjes med loyalt at referere en fremsendt rapport fra USA's generallæge anno 2006. Han mener, at en ikke-rygers risiko for lungekræft stiger 20-30 pct. ved et livs langt samliv med en ryger. På arbejdspladsen takserer han risikoforøgelsen over mange år til 15-20 pct.

Perspektivet er her efter: Det er bevist statistisk, at ud af 10.000 ikke-rygere, der aldrig har været udsat for passiv rygning, får én lungekræft alligevel. Ingen kender årsagen.

Hvis risiko-forøgelsen ved passiv rygning er 20

pct., vil det altså sige, at ud af 10.000 ikke-rygere, der har været udsat for passiv rygning, vil 1,2 få lungekræft.

Overfører vi disse tal til den danske serveringsbranche, hvor der findes ca. 10.000 ansatte, som aldrig har røget, betyder det således, at omkring 0,2 ansat vil få lungekræft årligt ved mange års udsættelse for passiv rygning på arbejdspladsen. En ret beskeden risiko. Fem års rygeforbud vil folgelig fjerne risikoen for ét for tidligt dødsfald.

Bøvlede undersøgelser

Men både amerikaneren og forskerne bag en dansk hvidbog fra 2005 bekræfter min pointe fra i søndags om, at spørgeskemaundersøgelser om passiv

rygning er yderst problematiske. De påvirkes af fordomme, af folks uvidenhed om indåndet mængde tobaksrøg, af sammenblanding af rygere og ikke-rygere samt af forskelle på individers modtagelighed for

røgparkiller gennem livet.

Adskillige forskere skriver, at kontrollerede, sammenlignende forsøg – hvor tilfældigt udvalgte store grupper henholdsvis skånes og udsættes for passiv rygning – er etisk og prak-

tisk umulige at gennemføre.

Som nævnt i søndags er det ikke mindst spørgemetoden og den løsagtige opgørelse af passiv rygnings dødsfre, som den franske topmand i tobaksforskning Robert Molimard har kriti-

venten i forhold til indkaldelsestidspunktet blev der opført et tankevækkende og pinagtigt skænderi foran hende: Hjertelægen forlangte, at sygeplejersken skulle skaffe ham en afløser, for han skulle undervise kl. 12. Sygeplejersken svarede rasende, at han passende kunne finde en anden sygeplejerske, for hun skulle også videre. Næste!

Da fru en omsider kom i audiens, meddelte lægen hende, at han fra nu af ville sætte et æggeur til at ringe, så hver patient fik fire minutters konsultation! Ikke helt ideelle forhold for hjertepatienter, hr. minister!

Da patienten gik, meddelte hun lidt spidst sin glæde ved, at der findes private alternativer til minuturet.

– Ja, dem ville jeg også selv betjene mig af, svarede hjertelægen kækt.

» Det ville være ærligere at begrunde forbud med, at tobaksrøg lugter grimt

set. For hvem kan måle, hvor voldsom passiv rygning man har været udsat for gennem sit liv? Og kan man etisk begrunde vidtgående forbud med en beregnet dødsrisiko, der hviler på folks skrøbelige hukommelse?

Grove bagmænd godkendt

Det ville være langt ærligere at begrunde rygeforbud med, at tobaksrøg lugter generende grimt, og at især børn bør skånes for den. Men fri mig for manipulerede dødsstruser mod ikke-rygere.

Hertil kommer, at EU's vældige ryge-analyse-propaganda er betalt af Glaxo-SmithKline og Pfizer – de koncerner, der tjener milliarder på at tage grove overpriser for nikotinafvænnings-produkter. Jakob Politiker godkendte blankt disse økonomiske bagmænd i morgen-tv. Den er gal, mand!

Hjertelæge med æggeur

Men nu, da jeg har fat i ham: Minister Nielsen burde have rigeligt at gøre med at holde snuden oppe på det almindelige hospitalsvæsen. En mig nærtstående kvinde – hun, som skal adlydes – var i denne uge til hjertetek på Frederiksberg Hospital. Efter tre kvarters

» Lægen ville sætte et æggeur til at ringe hvert fjerde minut

Sover du godt, minister?

I denne uge havde jeg også lejlighed til at iagttage, hvordan to unge forældrepar reagerede, da deres småbørn blev syge. Uden at bruge ét minut på det of-fentlige tilbud ringede de med største selvfølge til en privat vagtlæge. Det er ret dyrt. Men der er tale om en ordening, som virker.

Hvordan er det gået til, at man hele tiden hører om sådanne tilfælde i vort hundedyre sundhedssystem? Det kan minister Jakob Axel Nielsen tænke over – når han ligger søvnløs om natten og tæller ofre for passiv rygning!

TEGNING: MORTEN INGEMANN

» Min mailboks blev tæppebombet med afhandlinger

→ I øvrigt mener jeg at forskning ofte består i at proppe ønsketænkning ind i en kasse, der ligner virkeligheden.